

گذاری بر مباحث
استراتژی بایدار سازی مشاغل خرد
الگوی هوشمند سازی کسب و کار

پدید آورندگان:

سید احمد قاسمی

حمید آیتی

اعضای هیات علمی پژوهشکده فرهنگ و هنر

دانش نگار

سرشناسه	قاسمی، سیداحمد، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	گذاری بر مباحث استراتژی پایداری سازی مشاغل خرد (الگوی هوشمندسازی کسب و کار) / پدیدآورندگان: سیداحمد قاسمی، حمید آیتی.
مشخصات نشر	تهران: دانش نگار، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۱۶۴ ص: مصور، جدول.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۰۸-۰۰۹-۶
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	کسب و کار خرد -- برنامه ریزی
موضوع	کسب و کار خرد -- مدیریت
موضوع	کارآفرینی
موضوع	مرفقیّت در کسب و کار
شناسه افزوده	آیتی، حمید، ۱۳۳۹ -
رده بندی کنگره	۱۳۹۱ ۵۴۲/۷۱ HD۶۲
رده بندی دیویی	۶۵۸ - ۲۲
شماره کتاب شناسی ملی	۲۷۵۷۰۴۱

فرهیخته گرامی:

کپی کردن و یا تهیه فایل های Pdf از تمام و یا قسمتی از کتاب تضييع آشکار حقوق مادی و معنوی ناشر و مولف است و انگیزه تألیف، ترجمه و نشر کتاب های جدید را در کشور از بین می برد. خواهشمندیم در زمان خرید کتاب، از اصل بودن آن مطمئن شوید.

گذاری بر مباحث استراتژی پایداری سازی مشاغل خرد (الگوی هوشمندسازی کسب و کار)

تألیف: سیداحمد قاسمی، حمید آیتی

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۱

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

چاپ و صحافی: فرنگارنگ

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۸-۰۰۹-۶

تهران، انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، نیش وحید نظری، شماره ۱۴۲ - تلفکس:

۶۶۴۰۰۲۲ - ۶۶۴۰۰۱۴۴

تقدیر نامه

به پاس همکاری و همراهی دلسوزانه مسئولان و مدیران اقتصادی کشور بویژه فرزندان خدوم و فرزانه کمیته امداد امام خمینی (ره) در ایجاد بستر لازم برای انجام مطالعات لازم در سطح کشور برای کسب تجربه و دانش کافی در تدوین این مجموعه بدین سبب بر خود فرض می‌دانیم از عزیزان زیر که با راهنمایی‌ها، ارشادات، همراهی‌ها، فراهم ساختن زمینه انجام بحث‌ها و گفتگوهای متعدد و با ارائه اطلاعات و هماهنگی با مجموعه کشوری خود و نیز با بازدید خود از مراحل اجرای طرح مطالعاتی و نیز ارائه مستوای غنی که محصول سال‌ها تجربه مفید و گرانسنگ و نظریه پردازی در زمینه‌های مختلف شغلی بوده است، سپاسگزاری نماییم:

برادر ارجمند جناب آقای دکتر آقا محمدی معاون محترم نظارت و هماهنگی اقتصادی ریاست جمهوری

برادر ارجمند جناب آقای مهندس سید محمد کریمی مدیرعامل محترم سابق صندوق مهرامام رضا (ع)

برادر ارجمند جناب آقای محمد امید معاون محترم اشتغال و خودکفایی کمیته امداد امام خمینی (ره)

برادر ارجمند جناب آقای منوچهر رزمجو مدیرکل محترم طرح‌های اقتصادی و خودکفایی کمیته امداد

برادر ارجمند جناب آقای غضنفری مدیرکل محترم نهاد ریاست جمهوری

برادر ارجمند جناب آقای عباس لکی رئیس محترم اداره کارآفرینی و توسعه اشتغال کمیته امداد

گروه مولفان

۶۱.....	ابعاد کارآفرینی.....
۶۱.....	شاخص‌های کیفی کارآفرینان آموزش دیده.....
۶۲.....	الگوی کارآفرینان.....
۶۲.....	هشت روش برای شروع موفق و کم هزینه کسب و کار.....
۶۳.....	اجرای ایده کارآفرینان.....
۶۴.....	دلایل شکست کسب و کارها.....
۶۴.....	۳۵ نکته اساسی برای شروع یک کسب و کار موفق.....
۶۸.....	اجزای یک طرح کسب و کار.....
۶۸.....	عمده مشکلات کارآفرینان.....
۶۹.....	گام‌های برنامه‌ریزی و ترسیم نقشه راه.....
۶۹.....	ساختار کارآفرینان.....
۷۰.....	موانع رشد و توسعه کارآفرینی سازمانی.....
۷۱.....	فصل دوم- روش‌ها و اهمیت ایجاد خوشه در پایداری مشاغل
۷۲.....	اصول ایجاد خوشه.....
۷۲.....	اجزای یک خوشه صنعتی.....
۷۴.....	مزیت‌های تشکیل خوشه‌ها.....
۷۸.....	مشخصه‌های خوشه.....
۷۸.....	راه‌های تشکیل و گسترش خوشه‌ها.....
۷۹.....	ابعاد یک خوشه علم و فناوری.....
۸۰.....	اصول چهارگانه (الماس پورتر).....
۸۱.....	اهداف عمومی در توسعه خوشه.....
۸۳.....	فصل سوم- استراتژی آموزش مهارت‌های عمومی و فنی مورد نیاز پایداری مشاغل
۸۳.....	خودآزمایی.....
۸۵.....	انواع آموزش‌های مورد نیاز اعضای خوشه.....
۸۵.....	علل عدم موفقیت آموزش.....
۸۵.....	ارزیابی اثربخشی فعالیت‌های آموزشی.....
۸۶.....	مهارت‌های کسب و کار.....
۸۶.....	مراحل آموزش کسب و کار.....
۸۷.....	اهداف ویژه بسته آموزشی KAB.....
۸۸.....	روش‌های تدریس طرح کسب و کار.....

فصل چهارم - استراتژی تأمین و عرضه نهاده‌های اولیه در پایداری سازی مشاغل..... ۹۱

خودآزمایی.....	۹۱
تعریف زنجیره تأمین.....	۹۱
۵ مرحله زنجیره تأمین.....	۹۲
دلیل اصلی و عمده برای واگذاری فعالیت‌ها به بیرون از سازمان:.....	۹۲
زنجیره ارزش.....	۹۲
مراحل مدیریت تأمین.....	۹۳
استراتژی‌های سه گانه فعالیت‌های سازمان.....	۹۳
اهداف تأمین منابع از خارج سازمان.....	۹۳
اصول تأمین منابع از خارج سازمان.....	۹۴

فصل پنجم - استراتژی کارایی و بازار کار در پایداری سازی مشاغل..... ۹۵

خودآزمایی.....	۹۵
راه‌های پیدا کردن مشتری.....	۹۵
خاتمه قرارداد کار.....	۹۶
ساعات کار.....	۹۷

فصل ششم - استراتژی تولید کالا در پایداری سازی مشاغل..... ۹۹

خودآزمایی.....	۹۹
استراتژی‌های مبتنی بر زمان سه هدف اساسی دارد.....	۹۹
استراتژی مبتنی بر زمان.....	۹۹
عوامل تولید.....	۱۰۰
اجزای تکنولوژی عبارتند از.....	۱۰۱
کارایی و اثربخشی.....	۱۰۱
روش سنجی و کارسنجی یا مهندسی روش‌ها.....	۱۰۱
عوامل مؤثر در روند خرید و فروش.....	۱۰۲
توصیه‌ها و راه کارهای افزایش فروش خدمات به مشتریان فعلی.....	۱۰۳

فصل هفتم - استراتژی ارگونومی و محصولات سالم و ارگانیک..... ۱۰۵

خودآزمایی.....	۱۰۵
اهداف ارگونومی:.....	۱۰۶
محصولات ارگانیک.....	۱۰۶

محصولات سالم.....	۱۰۶
محصولات طبیعی.....	۱۰۷
رویکردهای جدید در ارگونومی.....	۱۰۷
ارگونومی سخت افزار.....	۱۰۷
ارگونومی محیطی.....	۱۰۷
ارگونومی شناختی (نرم افزار).....	۱۰۸
ارگونومی کلان.....	۱۰۸
ارتباط ماکرو و ارگونومی و میکرو ارگونومی.....	۱۰۸
سیاست های حمایت از کشاورزی ارگانیک.....	۱۰۹
۱۰ علت برای بهره گیری از کشاورزی ارگانیک.....	۱۱۰
فصل هشتم - استراتژی سامانه های مدیریت کیفیت، استانداردها و نشان ها.....	۱۱۱
خودآزمایی.....	۱۱۱
فواید استقرار سیستم کیفیت.....	۱۱۱
اخذ گواهینامه OHSAS 18001.....	۱۱۲
طرح کیفیت.....	۱۱۳
فصل نهم - استراتژی خدمات مالی، حسابداری و خدمات بانکی و اعتباری.....	۱۱۵
خودآزمایی.....	۱۱۵
انواع عقود بانک ها با شرکت ها.....	۱۱۵
امور مالی.....	۱۱۶
سوالات اصلی مدیریت مالی.....	۱۱۶
انواع کالا و خدمات.....	۱۱۷
مالیات و انواع آن.....	۱۱۹
چرا برنامه ریزی می کنیم؟.....	۱۲۰
انواع برنامه ریزی.....	۱۲۰
افراد موثر در برنامه ریزی.....	۱۲۰
خصوصیات یک برنامه ریزی مؤثر.....	۱۲۱
سه دلیل عمده برای بودجه بندی.....	۱۲۱
بودجه ریزی بر مبنای صفر.....	۱۲۲
بودجه برنامه ای.....	۱۲۲
بودجه ریزی افزایشی.....	۱۲۲

۱۲۲	بودجه متداول (ستتی).....
۱۲۳	نظام طرح ریزی - برنامه ریزی - بودجه بندی.....
۱۲۳	مشکلات نظام بودجه ریزی متداول.....
۱۲۴	اهداف بودجه ریزی عملیاتی.....
۱۲۵	مزایای بودجه ریزی عملیاتی.....
۱۲۶	ویژگی های عمومی سهام عادی.....
۱۲۷	فصل نهم - استراتژی فروش در پایدارسازی مشاغل
۱۲۷	خودآزمایی.....
۱۲۷	فروش، چیست؟.....
۱۲۸	فرایند مدیریت فروش.....
۱۲۹	سه راهکار برای فروش مؤثر.....
۱۲۹	چهار روش برای فروش سریع.....
۱۲۹	اصول مدیریت فروش از نگاه مانکل دل.....
۱۲۹	چهار اشتباه فرایند فروش.....
۱۳۰	فرایند مدیریت فروش.....
۱۳۰	پنج اشتباه بزرگی که ممکن است مدیر فروش مرتکب شود.....
۱۳۰	تولید در کلاس جهانی چیست؟.....
۱۳۳	فصل یازدهم - استراتژی بازاریابی و تحقیقات بازار
۱۳۳	خودآزمایی.....
۱۳۳	ویژگی های پیش گام بودن در بازار.....
۱۳۳	ویژگی های اتخاذ این استراتژی را می توان به صورت زیر بیان کرد.....
۱۳۴	استراتژی های فروش به منظور افزایش سهم بازار.....
۱۳۵	استراتژی های فروش به منظور حفظ سهم بازار.....
۱۳۶	استراتژی های فروش به منظور حفظ مزیت رقابتی.....
۱۳۷	استراتژی های فروش به منظور افزایش حجم فروش.....
۱۴۰	اصول بازاریابی پارتیزانی.....
۱۴۳	فصل دوازدهم - استراتژی بازاریابی و نظارت در پایدارسازی مشاغل
۱۴۳	خودآزمایی.....
۱۴۳	کنترل چیست؟.....

۱۴۵	 مراحل فرایند کنترل
۱۴۵	 ویژگی‌های نظام کارآمد نظارتی
۱۴۶	 مزایای ارزیابی

فصل سیزدهم - استراتژی اطلاع رسانی، تبلیغات و خدمات رسانه‌ای

۱۴۷	 خودآزمایی
۱۴۷	 تبلیغات چیست؟
۱۴۸	 اهداف تبلیغات
۱۴۸	 تبلیغات نوین
۱۴۸	 ویژگی‌های تبلیغات نوین
۱۴۹	 ویژگی‌های تبلیغ موفق
۱۴۹	 انواع تبلیغات سیاسی
۱۵۰	 ارتباط چیست؟
۱۵۱	 شیوه‌های افزایش ارتباط با دیگران
۱۵۱	 انواع رسانه

فصل چهاردهم - استراتژی صادرات و دسترسی به بازار بین‌المللی

۱۵۳	 خودآزمایی
۱۵۳	 تعریف صادرات
۱۵۳	 شرایط صادرات
۱۵۵	 ویژگی سیستم اطلاع رسانی در صادرات
۱۵۶	 تجزیه و تحلیل محیط
۱۵۷	 مراحل انجام صادرات
۱۵۷	 عناصر آمیخته بازاریابی
۱۵۸	 سه بُعد بازاریابی

۱۶۱	 منابع
-----	-------------

پیشگفتار

فقر، از جمله مصائبی است که برخی از افراد هر جامعه با آن دست و پنجه نرم می‌کنند، این پدیده که به اذعان برخی از صاحب نظران، ناشی از عواملی همچون کمبود سرمایه، آسیب‌های انسانی، موقعیت‌های جغرافیایی، تمایلات بومی، توزیع ناعادلانه درآمد و... است، مانع بزرگی بر سر راه توسعه و پیشرفت اقتصادی-اجتماعی جوامع به شمار می‌رود. یکی از مهم‌ترین راه‌های مقابله با پدیده شوم فقر، توانمندسازی افراد بی‌بضاعت و با کم‌بضاعت است. توانمندسازی به معانی مختلفی نظیر حق انتخاب، کنترل، دسترسی به منابع، احساس استقلال، اعتماد به نفس بیشتر، به کار رفته است.

یکی از جلوه‌های توانمندسازی، توانمندسازی اقتصادی است که از طریق توسعه فرصت‌های شغلی راه حل مناسبی برای افزایش کیفیت زندگی افراد و کاهش فاصله طبقاتی در جامعه، امکان‌پذیر است.

از اواخر دهه ۱۹۸۰ نهادهای تأمین مالی خرد به عنوان یکی از راهکارهای مناسب و مؤثر برای توانمندسازی اقتصادی، در برنامه‌های توسعه‌ای کشورهای در حال توسعه از جایگاه ویژه‌ای برخوردار گردیدند به طوری که طی دو دهه اخیر تعداد این نهادها به شدت افزایش یافت. برنامه‌های مرتبط با این نوع از توانمندسازی به دلیل ایجاد تسهیلات و خدمات مالی مناسب برای گروه‌های فقیر جامعه، امکان توزیع مجدد درآمدها و افزایش خود اشتغالی و به تبع آن افزایش تولید، درآمد و کاهش بیکاری را فراهم نمودند.

دیرزمانی است که کمیته امداد امام خمینی (ره) بر حسب وظایف محوله و به‌عنوان نهاد حمایت‌کننده و خدمت‌رسان به محرومان و نیازمندان جامعه، توانمندسازی مددجویان تحت حمایت را به عنوان تنها راه برون‌رفت آنان از چرخه فقر مورد توجه قرار داده و از بدو تأسیس با قرار دادن آن در صدر برنامه‌های جاری

خود، توانسته است خدمات ارزشمندی به محرومان و نیازمندان تحت حمایت ارایه نماید. تأکید ویژه این نهاد بر توانمندسازی محرومان با محوریت اشتغال به عنوان اصلی ترین راه مبارزه با فقر منجر به شکل گیری و توسعه ی روش ها و فرایندهای بعضاً منحصر به فردی گردیده که عموماً برخاسته از دستورات دینی و مبانی اعتقادی و حاصل سال ها تلاش کارشناسان امداد و نشأت گرفته از انبوه تجربیات به دست آمده در این نهاد مقدس است. این برنامه ها مبتنی بر روش ها و فرایندهای اجرایی در قالب ساختار سازمانی، برنامه ها، فرهنگ سازمانی، دانش و تجربه های کسب شده تدوین و قابل مطالعه و مشاهده است و هم اکنون از سوی بسیاری از سازمان ها، موسسات و نهادهای داخلی و خارجی مورد توجه قرار گرفته است.

در مجموعه پیش روی، سعی گردیده با مروری بر این روش ها، فرایندها و نتایج به دست آمده، محققان، برنامه ریزان و علاقه مندان با برنامه های توانمندسازی اقتصادی امداد و رویکردهای جدید این نهاد آشنا گردند. با مطالعه این کتاب، می توان شاهد رفع بیکاری و به تبع آن کاهش فقر و معضلات ناشی از آن در جامعه بود.

کار، جوهر سلامتی و نشاط است و اگر انسان دست از کار و تلاش بردارد، شکی نیست که هم او و هم جهان مادی پیرامونش رو به زوال و نیستی خواهد گذاشت. امروزه نیز موضوع اشتغال در جوامع بشری بدان حد مهم و جدی است که به مثابه یک شاخص در سنجش توسعه یافتگی جوامع، مدنظر قرار می گیرد و در اغلب موارد نداشتن شغل به منزله عبور از خط فقر تلقی می گردد. کمیت امداد امام خمینی (ره) با درک موضوع، به منظور درمان عارضه فقر، سعی و تلاش وافری را صرف ایجاد و توسعه اشتغال برای محرومین تحت حمایت و سایر نیازمندان موردی نموده و در همین خصوص توانسته است متناسب با توانایی ها و امکانات خانواده، نسبت به اشتغال نیازمندان بیکار در فعالیت های مختلف اقتصادی نظیر کشاورزی، دامپروری، صنعتی و معدنی، خدمات تولیدی، خدمات توزیعی و صنایع دستی اقدام نماید و بر آن است تا این برنامه ها را با هدف خودکفایی کامل خانواده های تحت حمایت و قطع وابستگی

آنان به خدمات حمایتی همچنان دنبال نماید.

شرایط خانواده‌های مورد حمایت، ویژگی فرصت‌های شغلی ایجاد شده و دست‌آوردهای ناشی از اجرای برنامه که در ادامه به برخی از آنها اشاره می‌شود موجب گردیده تا اهتمام به این موضوع نزد کارشناسان کمیته امداد امام خمینی (ره) دو چندان گردد:

۱- اشتغال، زمینه ساز ارتقای پایگاه اجتماعی افراد است.

۲- اشتغال، موجب کاهش فقر و رفع معضلات اجتماعی ناشی از آن در جوامع است.

۳- اشتغال محرومین موجب می‌گردد خانوارهای کاملاً مصرفی به خانوارهای مولد تبدیل گردند.

۴- اشتغال مولد، موجب افزایش تولید ملی و تقویت بنیان امنیت ملی کشور خواهد بود.

۵- اشتغال یک موضوع چند جانبه بوده و به عنوان عامل موثر در حفظ سلامت روحی و روانی افراد، به شمار می‌آید.

۶- اشتغال، موجبات جلوگیری مهاجرت روستاییان و ساکنین شهرهای کوچک به کلان شهرها را فراهم می‌سازد.

۷- اشتغال، احساس خودباوری و اعتماد به نفس را در بین افراد تحت حمایت تقویت می‌نماید.

مدل توانمندسازی به کار گرفته شده در کمیته امداد، کارایی و اثربخشی مناسبی دارد. بر همین اساس و به منظور ۱- ارتقای سطح آگاهی‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مددجویان، ۲- ارتقای سطح دانش فنی و مهارت‌های حرفه‌ای مددجویان، ۳- ایجاد زمینه مناسب جهت شکوفایی خلاقیت‌های نهفته مددجویان، ۴- افزایش توان اقتصادی افراد و خانوارهای تحت پوشش تا مرز خودکفایی، مجموعه فعالیت‌های توانمندسازی کمیته امداد شکل گرفته که مبتنی بر فرایندی زنجیره‌ای و تعریف شده است. فرایندی که تمامی بدنه اجرایی و ستادی کمیته امداد به صورت

مستقیم و غیرمستقیم درگیر آن بوده و از آن حمایت می‌کند.

مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی^(۱۶) اکثراً در روستاهای دوردست و حومه شهرها به‌ویژه شهرهای بزرگ سکونت دارند. آنان کسانی هستند که در اثر برخی رخدادهای طبیعی و ناهنجاری‌های اقتصادی و اجتماعی و عدم وجود شغل مناسب در محل سکونت، عدم برخورداری از دانش فنی و مهارت کافی و عدم دسترسی به وسایل و ابزار کار مناسب به فقر ناخواسته گرفتار گردیده‌اند. مطالعات انجام شده مؤید آن است که بسیاری از این محرومان به علت شرایط نامطلوب محل زندگی، اقدام به مهاجرت نموده و در محل‌های نامناسب شهری و در اطراف شهرهای بزرگ سکنی گزیده‌اند.

در این خانواده‌ها عموماً سرپرستان خانوار و فرزندان آنها بیکار و یا در مشاغل موقت و کوتاه مدت به کار مشغولند، در هر حال اغلب آنان از تداوم و امنیت شغلی برخوردار نبوده و دستمزدهای ناچیزی دریافت می‌دارند که تکافوی تأمین حداقل نیازهایشان را نیز نمی‌کند، از همین رو، این گروه در ردیف افراد شاغل منظور نشده و اصطلاحاً بیکاران پنهان تلقی می‌گردند و نیاز مبرم به حمایت دارند.

مددجویان تحت حمایت کمیته امداد، غالباً از اقشار بی‌سواد و یا کم سواد جامعه هستند که از دانش فنی و مهارت کافی برخوردار نبوده و از نظر بنیه مالی و توانایی‌های جسمی نیز در درجات متفاوت قرار دارند، اگر بدترین وضعیت را صفر و بهترین را صد فرض کنیم این گروه در یک طیف گسترده‌ای از صفر تا صد قرار گرفته و از نظر گروه‌بندی اقتصادی در دهک‌های پایین جامعه قرار می‌گیرند. این افراد به علت فقر اقتصادی در تعاملات اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی حضور نداشته و از این جهت در فقر و محرومیت مضاعف به سر می‌برند، البته نوع و میزان محرومیت و همچنین نیازهای اساسی آنها در مناطق مختلف متفاوت است که میزان شدت و ضعف آن با تغییر شرایط حاکم بر منطقه و میزان تأثیرگذاری عوامل فقرزا تغییر می‌کند.

آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در کمیت امداد از اولویت بالایی برخوردار بوده و تلاش کارشناسان آن در بخش اشتغال و خودکفایی بر این بوده که استعداد های بالقوه مددجویان را شناسایی و با ارتقای سطح علمی و مهارت‌های حرفه‌ای، به سمتی هدایت گردند که بتوانند با فراگیری علوم و فنون لازم، از یک فرد جویای کار به یک فرد کارآفرین و فعال تبدیل شوند. در همین راستا معاونت اشتغال و خودکفایی موفق گردیده از سال ۱۳۸۴ تا پایان سال ۱۳۹۰ امکان آموزش برای ۱۰۶۸۴۷۲ نفر را برای مددجویان فراهم نماید. این آموزش‌ها در دو قالب آموزش‌های مقدماتی (۵۸۵۶۵۹ نفر) و تکمیلی (۴۸۲۸۱۳ نفر) ارایه گردیده که ۴۸٪ این افراد زن و ۵۲٪ بقیه مرد بوده‌اند.

امدادگردان این نهاد توانسته‌اند از سال ۱۳۸۴ تا پایان سال ۱۳۹۰ بیش از ۶۱۵ هزار فرصت شغلی جدید از طریق اجرای طرح اشتغال و خودکفایی برای مددجویان تحت حمایت و سایر نیازمندان بیکار ایجاد نمایند که از این تعداد ۵/۶ درصد در رشته کشاورزی و باغداری، ۳۱/۸ درصد در بخش دامپروری، ۳ درصد در رشته شیلات، ۱۲ درصد در بخش صنایع دستی، ۱۶ درصد در فعالیت‌های صنعتی و معدنی، ۲۷/۹ درصد در بخش خدمات و ۶/۴ درصد سایر فعالیت‌ها را شامل شده است.

برای تحقق این برنامه، بیش از ۲۹۴۲۶ میلیارد ریال تسهیلات از محل منابع امداد و سایر منابع به صورت قرض الحسنه در اختیار مددجویان قرار گرفته است.

اشتغال مددجویان بیکار از طریق کارایی یک روش مطالبه به حساب می‌آید زیرا با کمترین سرمایه (ارایه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای) و با استفاده از ظرفیت‌های خالی مؤسسات و دستگاه‌های اجرایی، می‌توان برای مددجویان بیکار ایجاد اشتغال نمود.

معاونت اشتغال و خودکفایی امداد علاوه بر کارآفرینی و ایجاد هزاران شغل در سال‌های ۸۴ تا ۹۰، موفق گردیده برای تعداد ۱۰۵۷۸۶ نفر از جوانان بیکار از طریق کارایی فرصت شغلی فراهم نماید.

آمار فارغ التحصیلان بیکار نشان می‌دهد، تعداد زیادی از فارغ التحصیلان به لحاظ نداشتن تجربه و یا عدم انطباق رشته تحصیلی با نیاز بازار کار در واحدهای تولیدی و خدماتی جذب نمی‌گردند، بنابراین جهت رفع بخشی از این نقیصه، اجرای طرح کارآموزی (کارورزی) برای فارغ التحصیلان دانشگاهی در سال ۱۳۸۶ پس از تصویب در شورای عالی اشتغال آغاز گردید.

کمیته امداد امام خمینی^(۹)، با کمک دستگاه‌های اجرایی کشور و سهم تعیین شده، از سال ۱۳۸۶، مقدمات اجرای طرح کارآموزی فرزندان فارغ التحصیل مددجویان را فراهم و اجرای آن را از سال ۱۳۸۷ آغاز نموده و طی سه سال تلاش موفق گردید برای تعداد ۴۳۲ نفر از فارغ التحصیلان بیکار در مقاطع مختلف چند دوره کارآموزی برگزار نماید که حاصل آن جذب فارغ التحصیلان مجرب در موسسات مختلف اقتصادی و خدماتی بوده است.

مددجویان امداد به دلیل مشکلات اقتصادی که با آن گریبانگیرند، معمولاً فاقد توان مادی لازم برای بهره‌مندی از این امکان مفید هستند. از این رو با تلاش به عمل آمده از سوی مسئولان کمیته و کمک و حمایت مجلس و دولت در سال‌های اخیر، هر ساله اعتباری جهت بیمه مددجویان تحت پوشش طرح‌های خودکفایی، در اختیار امداد قرار گرفته تا برای بیمه نمودن مجریان موفق طرح‌های اشتغال و خودکفایی مصرف گردد. طبق گزارش همکاران استانی تعدادی از این مددجویان و یا خانواده آنها با بهره‌گیری از همین قانون از مزایای بلند مدت بیمه بهره‌مند گردیده و از حمایت‌های امداد خارج شده‌اند. از ابتدای فعالیت بیمه که سال ۱۳۸۵ است تا پایان آذر ماه ۱۳۹۰ بیش از ۵۴۰۰۰ نفر از مجریان شامل ۳۱۵۰۰ نفر مرد و ۲۲۵۰۰ نفر زن تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی قرار گرفته‌اند.

با عنایت به موارد فوق و اهمیت تدوین محتوی آموزشی خاص، این نهاد و مجموعه‌های مشابه این نهاد مبادرت به دعوت از اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها که دارای سوابق ارزشمند و بلند مدت در حوزه نظریه پردازی ایجاد اشتغال بوده، نموده

است. در این راستا اعضای هیات علمی دانشگاه و نیروهای متخصص و با تجربه این نهاد همکاری جدی‌ای را برای تولید محتوای مورد نیاز بر اساس برنامه توانمندسازی نیروی انسانی اعم از مشاوران و ناظران و همکاران و همچنین مددجویان گرامی که مشاغلی را ایجاد نموده‌اند یا متقاضی کمک این نهاد برای ایجاد اشتغال هستند آغاز کردند که ماحصل آن، تاکنون تدوین چند کتاب تخصصی برای هر یک از این مجموعه مؤثر در فرایند ایجاد اشتغال بوده است. مجموعه حاضر که حاصل تلاش جمعی از اساتید و پژوهشگران دانشگاهی و همکاران ارجمند حوزه اشتغال کمیته امداد امام خمینی (ره) و نیز تجربه انجام مطالعات میدانی این مدل در برخی از استان‌های کشور بوده، تهیه و می‌تواند تاثیر فراوانی بر افزایش دانش و بینش بهره‌مندان داشته باشد.

با آرزوی توفیق الهی

محمد امید

معاون اشتغال و خود اتکایی کمیته امداد امام خمینی (ره)

مقدمه

- اهمیت اشتغال‌زایی در ایجاد ثبات اقتصادی جامعه، موضوعی غیر قابل انکار است. توجه هر چه بیشتر به موضوع اشتغال در جامعه می‌تواند منجر به افزایش سطح رفاه عمومی و توسعه همه جانبه در جامعه گردد. پدیدآورندگان این کتاب، ضمن توجه به راهکارهای ایجاد اشتغال، مهمترین نکته را خلق مجموعه آموزشی‌ای می‌دانند که بتواند ضمن توانمندسازی افراد فعال جامعه، راهکاری مناسب برای پایدار سازی مشاغل نیز ارائه نماید. در کشورهای مختلف از طرق علمی به این مسئله پرداختند و ارتباط معنی داری بین اشتغال و اشتغال پایدار بر مبنای توانمندسازی منابع انسانی و الگوهای استاد- شاگردی و انکیپاتورها و زنجیره ارزش و زنجیره تامین و.... تعریف نمودند.
- موضوع مهم این است که چگونه یک فرد بتواند از منابع و فرصت‌های موجود برای ایجاد اشتغال استفاده نماید و چگونه بتواند این اشتغال را پایدار نماید. برای ایجاد اشتغال پایدار چه سازوکاری مناسب است و برای پایدارسازی آن از چه شیوه‌هایی میتوان استفاده کرد؟ به این سوال و سوال‌های مهمتر از آن یعنی راهکارهای توانمندسازی و دانش مورد نیاز آن در این مجموعه، پاسخ داده می‌شود.
- شایان ذکر است این کتاب، چکیده مباحث مجموعه ۱۲ جلدی استراتژی پایدارسازی مشاغل است که قبلاً از سوی همین مؤلفان، تدوین گردیده است.

